

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148, Dep

0033 Oslo

Oslo, 29. november 2010

Høringsuttalelse om revidert Europaparlaments- og rådsdirektiv 2010/30/EU om merking av energirelaterte produkter (energimerkedirektivet)

Norsk Teknologi viser til høringsbrev datert 1. november 2010, og ønsker med dette å gi våre synspunkter knyttet til en norsk implementering av revidert energimerkedirektiv.

Norsk Teknologi støtter intensjonene bak revisjonen av energimerkedirektivet. Energimerking av flere energibrukende og relaterte produkter er et godt virkemiddel for å gi informasjon til forbrukerne; både når de skal orientere seg, gjøre valg og kjøpe nye energibrukende produkter. Energimerking av produkter vil klart kunne bidra til at forbrukerne i økt grad tar hensyn til produktenes energi-effektivitetsegenskaper i sine beslutninger. Dette er viktige føringer både i forhold til generell samfunnsnytte, men også i en energi- og klimamessig sammenheng.

Norsk Teknologi mener det er noen sentrale forutsetninger for at denne forbrukertilliten til merkeordningene skal kunne ivaretas. Dette vil vi i det følgende kort redegjøre for.

Levert energi som systemgrense for energikarakter

Norsk Teknologi ber OED, i oppfølging av Energimerkedirektivet i nasjonalt regelverk, sikre at fastsetting av energimerkeskala (energikarakter - bokstav), som vi så langt kjenner fra den eksisterende merkeordningen for hvitevarer, fortsatt utelukkende skal basere seg på levert energi.

Levert energi som systemgrense gir den energikarakter som gjenspeiler produktets reelle energiforbruk hos forbruker, og som nærmest gir forbruker helt essensiell informasjon om produktet er billig eller dyrt i drift (hva angår energikostnad). Vi betrakter dette forholdet som særdeles viktig å ivareta. Med levert energi som systemgrense vil fortsatt energimerket fremstå som forståelig og troverdig, og sikre forbrukernes aksept og tilslutning til ordningen.

Levert energi, som verdsetter energieffektiviteten til et produkt, uavhengig av energiforsyningsforhold som kan variere over tid, vil også gi den forutsigbarhet for leverandørindustrien som Energimerkedirektivet forutsetter.

Energimerkedirektiv og Økodesigndirektiv – primærenergifaktorer

Norsk Teknologi leser direktivet slik at ved utforming av krav til produktgrupper, som dekkes av hhv Energimerkedirektivet og Økodesigndirektivet (2009/125/EU), så skal produktgrupper og energiberegningsmetodikk samordnes i størst mulig grad mellom disse direktivene.

Det virker å være fornuftig som utgangspunkt. Samtidig vil vi peke på at i Økodesigndirektivet, og i tilhørende forordninger som utvikles for enkelte produktgrupper, ser det ut som om sterke næringsinteresser arbeider for å introdusere primærenergifaktorer for bruk i energieffektiviseringsberegninger. Formålet synes å være å gi elektriske produkter en klar konkurranseulemppe, og i enkelte tilfeller også forby elektriske produkter.

Vi er klar over at Energimerkedirektivet ikke gir noen krav eller føringer knyttet til at beregningsmetodikken skal benytte primærenergifaktorer. Men vi er bekymret over at dette kan snike seg inn bakveien, som følge av at primærenergifaktorer evt introduseres med Økodesign-produktkrav.

Vi ber derfor OED arbeide for å påvirke at primærenergifaktorer for elektrisitet ikke tas inn i Energimerke-produktkrav (og heller ikke Økodesign-produktkrav).

Norsk Teknologi er generelt svært kritisk til bruk av primærenergi som måleindikator i enhver regulering som er rettet mot sluttbrukermarkedet. Problemet med bruk av denne type vektingsfaktorer er at man trekker inn egenskaper ved energisystemet som forbrukerne ikke har mulighet til å påvirke. Dersom det er ønskelig å sikre energieffektivitet, eller reduserte klimagassutslipp fra energi-produksjon, må dette reguleres direkte. Indirekte regulering ved bruk av vektingsfaktorer for sluttbruk er lite målrettet da det straffer alle produksjonsformer, også de som er energieffektive, fornybare og klimavennlige.

En eventuell introduksjon av primærenergifaktorer i reguleringer for sluttbrukermarkedet vil slå innover det elektrotekniske Europa og Norge med alvorlige markedsmessige konsekvenser. Videre vil dette gi, etter vår mening, uhåndterlige og irrasjonelle konsekvenser for Norges energisystem og energiforsyning. Krav basert på primærenergifaktorer vil også gi negative konsekvenser av privat- og samfunnsøkonomisk karakter, og det kan også gi insentiver til økt bruk av fossile energibærere, noe som igjen øker klimagassutslippene.

Energieffektivitet og CO₂-effektivitet i energiproduksjon sikres i dag gjennom en kombinasjon av nasjonale krav i fornybardirektivet, kvotehandelsdirektivet og ikke minst prismekanismene i energimarkedene. Brukere av for eksempel elektrisitet har ingen mulighet til å påvirke energimiksen i kraftproduksjon, og det vil være uheldig hvis man i fremtiden skal kunne fordekke dårlige produktmessige kvaliteter ved at energibærere gis lave vektingsfaktorer, og tilsvarende straffe energieffektive elektriske produkter ved at elektrisitet gis en høyere vektingsfaktor.

Et eksempel fra Økodesign-rammeverket er utforming av krav for produktgruppe varmtvannsberedere, som nå er helt i slutfasen. I forslaget til energieffektiviseringsberegningene som brukes for å klassifisere varmtvannsberedere er det brukt og definert en primærenergifaktor for elektrisitet. Konsulenten (van Holsteijn en Kemna fra Nederland), som har ledet arbeidsgruppen for varmtvannsberedere, satt primærenergifaktor 2,5 for elektrisitet, uten at det finnes en overordnet helhetlig drøfting og ei heller en beslutning i hhv Økodesign Consultation Forum eller Regulatory Committee, som legitimerer bruk av primærenergifaktorer eller verdi 2,5. Blir primærenergifaktor 2,5 for elektrisitet etablert i denne forordningen, kan det raskt gi presidens når kravene til nye produktgrupper (der det finnes alternative energibærere til elektrisitet) skal utformes. Prosessen er også i gang med å utarbeide Økodesignkrav til bl.a. komfyrer, mikrobølgeovner og oppvarmingssystemer.

Avslutning

Norsk Teknologi støtter intensjonene bak revisjonen av energimerkedirektivet, men ber OED påse at forbrukertilliten til merkeordningene ivaretas ved at levert energi også i fortsettelsen skal være systemgrense for energimerke (energikarakter).

Norsk Teknologi ber OED om å ha stor oppmerksomhet mot problemstillingen knyttet til bruk av primærenergi som faktor. Dette vil være en problemstilling som kan dukke opp ved implementering i Energimerkedirektivet, gjennom at enkelte forordninger for Økodesign-produktkrav kan introdusere primærenergifaktorer.

Norsk Teknologi ber OED aktivt arbeide for at primærenergifaktorer for elektrisitet ikke tas inn i Energimerke-produktkrav – eller i Økodesign-produktkrav.

Med vennlig hilsen

Norsk Teknologi

A handwritten signature in black ink, reading "Tore Strandskog". The signature is written in a cursive style with a long horizontal stroke at the beginning.

Tore Strandskog
Direktør næringspolitikk